

Skipulagsstofnun
b.t. Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 21. október 2022
UST202209-099/A.P.
08.12.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - matsskyldufyrirspurn - stækkun seiðaeldisstöðvar - Arnarlax á Gileyri

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 12. september sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Starfsemin og breyting á henni er háð starfsleyfi Umhverfisstofnunar skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Framkvæmdarlýsing

Arnarlax hf. (hér eftir nefndur rekstraraðili) áformar að auka framleiðslugetu seiðaeldisstöðvar sinnar að Gileyri í Tálknafirði úr 200 tonna framleiðslu í 1000 tonna hámarkslífmassa á hverjum tíma. Núverandi eldisrymi stöðvarinnar er 3.600 m³ og áætlað er að það verði 19.600 m³. Fyrir eru 24 ker á lóðinni og ætlunin er að reisa eitt hús sem mun hýsa 16 ker. Lóð eldisstöðvarinnar er 1,35 ha. Samkvæmt mynd 4.2 verða byggingarreitir stækkaðir í austur í átt að vegi.

Umhverfisáhrif framkvæmdar

Í tilkynningarskýrslu segir að helstu áhrifaþættir seiðaeldis á umhverfið séu vegna vatnstöku og frárennslis. Fram kemur að ekki séu fyrirhugaðar neinar breytingar á fyrirkomulagi mannvirkja eða rekstri stöðvarinnar sem hafa áhrif á jarðmyndanir, gróður, fugla, fornleifar, hljóðvist, ásýnd, landslag, heilsu, vernd eða landnotkun. Vatnstaka verður óbreytt en þeir umhverfisþættir sem helst verða fyrir áhrifum er fjöru- og sjávarlífriki viðtakans sem er strandsjór vegna frárennslis.

Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við skýrsluna.

Skipulag

Í tilkynningarskýrslu kemur fram að rekstraraðili hafi verið í sambandi við sveitarfélagið varðandi breytingar á skipulagi. Umhverfisstofnun bendir á að deiliskipulag svæðisins tekur til 150-1f70 tonna framleiðslu á ári.

Umhverfisstofnun bendir á að skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir skal allur atvinnurekstur sem sótt er um starfsleyfi fyrir vera í samræmi við skipulag. Stofnunin getur því aðeins gefið út starfsleyfi fyrir starfsemi sem samræmist skipulagi.

Vatnstaka

Samkvæmt því sem fram kemur í skýrslunni verða ekki gerðar neinar breytingar varðandi vatnstöku en endurnýting á vatni verður aukin. Á svæðinu eru fjórar borholur sem gefa að meðaltali 30-120 l/s auk þess sem vatnstaka er úr Gilsá sem rennur um lóðina. Vatnstakan er að meðaltali 300 l/s og verður áfram sú sama. Umhverfisstofnun bendir á að nýting grunnvatns yfir 70 l/s er háð leyfi Orkustofnunar.

Fráveita

Fram kemur að frárennsli frá stöðinni muni fara í gegnum tromlusíu sem síar burt fæðuleifar og sauragnir. Frárennslið verður svo leitt þaðan um rör niður fyrir stórstraumsfjörumörk. Umhverfisstofnun bendir á að fráveitulagnir skulu uppfylla skilyrði 9. gr. reglugerðar nr. 798/1999 um fráveitur og skólp. Lagning neðansjárleiðslna er háð samþykki Umhverfisstofnunar skv. 9 gr. laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda og reglugerð nr. 600/2018 um heimild til lagningar sæstrengja og neðansjárleiðslna.

Úrgangur

Í skýrslunni kemur fram að dauður fiskur verði fjarlægður daglega og safnað í meltutank. Meltan verður sótt af viðurkenndum aðila. Fastefni sem hreinsað er með tromlusíu megi nota sem áburðarefni.

Ef nota á fastefni sem áburðarefni skal leita samþykkis Matvælastofnunar. Notkun dauðfisks/meltu er einnig háð samþykki Matvælastofnunar, sem lögbærs stjórnvalds með þeim ákvæðum reglugerðar um aukaafurðir dýra sem eiga við í þessu tilviki, sbr. 2. þátt reglugerðar (EB) nr. 1069/2009.

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að finna fastefninu góðan farveg og að allur lífbrjótanlegur úrgangur verði endurnýttur eins og kostur er. Stofnunin bendir á stefnu stjórnvalda, *Í átt að hringrásarhagkerfi*, sem kom út í júní 2021 en samkvæmt henni er stefnt að því að hætta alfarið urðun lífbrjótanlegs úrgangs. Stofnunin hefur unnið leiðbeiningar til aðila í fiskeldi á landi um endurnýtingarmöguleika fastefna úr frárennsli.¹

Mælingar

Fram kemur að heildarköfnunarefni og heildarfosfór verði mælt einu sinni á ári, við hámarkslífmassa. Umhverfisstofnun bendir á að í starfsleyfi verður gerð krafa um mælingar a.m.k. tvisvar á ári, við hámarksfóðrun og þegar fóðrun er í lágmarki.

Niðurstaða

Með tilliti til umfangs og eðlis framkvæmdar, að því gefnu að starfsemin muni uppfylla þau skilyrði sem sett verða í breyttu starfsleyfi og sé byggð á bestu aðgengilegu tækni telur Umhverfisstofnun ekki líklegt að hún hafi í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

---

¹ [Leiðbeiningaskjal \(ust.is\)](#)

Virðingarfyllst,

Agnes Þorkelsdóttir
sérfræðingur

Sverrir Aðalsteinn Jónsson
teymisstjóri